

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจบราซิลภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙

๑. สถานการณ์และมาตรการของรัฐ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ จนถึง ๒๗ เมษายน ๒๕๖๔ บราซิลมีผู้ติดเชื้อโควิด-๑๙ สะสมรวม ๑๔,๔๔๑,๕๖๓ คน รักษาหาย ๑๒,๙๙๒,๔๔๒ คน เสียชีวิต ๓๙๕,๐๒๒ คน โดยวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๔ มียอดผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้น ๗๒,๑๔๐ ราย และผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้น ๓,๐๘๖ ราย สถานพยาบาลอยู่ในภาวะที่ค่อนข้างวิกฤติ โรงพยาบาลส่วนใหญ่ใช้เตียงผู้ป่วยหนักไปแล้วกว่าร้อยละ ๘๐ และหลายโรงพยาบาลไม่มีเตียงรองรับผู้ป่วย

ทั้งนี้ สำนักข่าวท้องถิ่น Globo รายงานสถิติผู้ได้รับการฉีดวัคซีนต้านโควิด-๑๙ ในบราซิล ดังนี้

- จำนวนผู้ได้รับวัคซีน ๑ โดส จำนวน ๓๐,๒๕๙,๔๗๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๙ ของจำนวนประชากร
- จำนวนผู้ได้รับวัคซีนครบ ๒ โดส จำนวน ๑๓,๙๘๙,๗๘๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๑ ของจำนวนประชากร
- จำนวนโดสที่ฉีดในบราซิล รวมทั้งหมด ๔๔,๒๔๙,๒๕๘ โดส

รัฐบาลกลางบราซิลกำหนด ดังนี้

- รัฐบาลบราซิลประกาศขยายระยะเวลาห้ามชาวต่างชาติเดินทางเข้าบราซิลทางบกและทางน้ำอย่างไม่มีกำหนด ส่วนการเดินทางเข้าบราซิลทางเครื่องบินสามารถทำได้ โดยผู้ที่เดินทางเข้าประเทศบราซิลจะต้องมีใบรับรอง negative RT-PCR test and a Health Affidavit (DSV) ซึ่งออกไม่เกิน ๗๒ ชั่วโมง
- รัฐบาลท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังคงใช้มาตรการ Social distancing และ work from home รวมทั้งบังคับให้ประชาชนสวมหน้ากากอนามัย ทั้งนี้ จากการแพร่ระบาดในอัตราสูงขึ้น และการใช้ห้อง ICU สำหรับคนไข้โควิด-๑๙ ที่ใกล้เต็มความสามารถของโรงพยาบาลในหลายรัฐ ส่งผลให้รัฐต่างๆ ได้เพิ่มมาตรการ เช่น การจำกัดเวลาการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะรัฐเซาเปาโลได้ประกาศมาตรการฉุกเฉินเพิ่มเติม โดย ๑) ให้ปิดกิจกรรมที่ไม่จำเป็นทุกประเภท ยกเว้นซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านจำหน่ายเครื่องปรุงอาหาร และร้านยา โดยร้านอาหารให้สามารถจำหน่ายได้โดยการจัดส่งเพียงอย่างเดียว ๒) ให้สำนักงานต่างๆ ของภาครัฐและเอกชนทุกแห่งทำงานที่บ้านเท่านั้น ๓) ห้ามประชาชนออกนอกเคสสถาน ตั้งแต่ ๒๐.๐๐ – ๐๕.๐๐ น. ๔) ให้ประชาชนสวมหน้ากากอนามัยเมื่อออกนอกบ้าน ๕) นอกจากนี้ ให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่จำเป็นสัปดาห์เวลาการเดินทางเพื่อลดความแออัดการเดินทางโดยขนส่งสาธารณะ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม – ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔

- ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ รัฐเซาเปาโล ได้ประกาศลดความเข้มข้นของมาตรการลง ดังนี้ ให้สามารถเปิดกิจกรรมด้านการค้า เช่น ห้างสรรพสินค้า และโบสถ์ ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๘

เมษายน ๒๕๖๔ และตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๔ เปิดภาคบริการ เช่น ร้านอาหาร สถานเสริมความงาม โรงยิม และอื่นๆ ได้ โดยให้เปิดได้ตั้งแต่เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. แต่สามารถให้ลูกค้าเข้าใช้บริการได้ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของการให้บริการตามปกติ โดยยังคงมาตรการตาม ๒ - ๕ เช่นเดิม ทั้งนี้ รัฐเซาเปาโล จะพิจารณาทบทวนสถานการณ์โควิด-๑๙ และมาตรการอีกครั้งในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

๑.๑ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจในบราซิลลดลง ๐.๗ จุดสู่ระดับ ๕๓.๗ ในเดือนเมษายนปี ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นการลดลงเป็นเดือนที่ ๔ ติดต่อกันและเป็นระดับต่ำสุดนับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ ในขณะที่ดัชนีความเชื่อมั่นภาคการผลิตของบราซิลลดลงเหลือ ๕๒.๘ ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ จากระดับ ๕๘.๔ ในเดือนกุมภาพันธ์ชี้ให้เห็นถึงการขยายตัวที่อ่อนแอในภาคการผลิตท่ามกลางการติดเชื้อที่กลับมาอีกครั้งและข้อจำกัดใหม่ ๆ เพื่อยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคระบาด วิกฤตสุขภาพที่เลวร้ายลงทำให้คำสั่งซื้อใหม่ผลผลิตและการจ้างงานลดลงเป็นครั้งแรกในรอบหลายเดือน นอกจากนี้ยังมีแรงกดดันในห่วงโซ่อุปทานอย่างรุนแรงเนื่องจากระยะเวลาในการขายโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ท่ามกลางวิกฤตการขนส่งและการขาดแคลนวัตถุดิบ อัตราเงินเฟ้อของต้นทุนการผลิต

๑.๒ อัตราเงินเฟ้อราคาผู้บริโภคประจำปีของบราซิลเพิ่มขึ้นเป็น ๖.๑% ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ซึ่งสูงสูดนับตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ตัวเลขดังกล่าวต่ำกว่าที่ตลาดคาดการณ์เล็กน้อยที่ ๖.๒% แต่ยังคงสูงกว่าที่ธนาคารกลางคาดไว้ที่ ๕.๒๕% อัตราเงินเฟ้อพุ่งสูงขึ้นในช่วง ๑๐ เดือนที่ผ่านมาท่ามกลางค่าเงินท้องถิ่นที่อ่อนค่าลง แรงกดดันที่เพิ่มขึ้นหลักมาจากอาหารและเครื่องดื่ม (๑๓.๘๗%) เครื่องเรือน (๙.๗%) การขนส่ง (๘.๕๘%) ที่อยู่อาศัย (๕.๑%) และการสื่อสาร (๒.๘๖%)

๑.๓ ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ บราซิลเกินดุลการค้าลดลงเหลือ ๑.๔๘ พันล้านเหรียญสหรัฐ จาก ๓.๘๓ พันล้านเหรียญสหรัฐในเดือนเดียวกันของปีก่อน การส่งออกเพิ่มขึ้น ๒๗.๘% จากปีก่อนหน้าเป็น ๒๔.๕๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยสินค้าที่ส่งออกขยายตัว ได้แก่ แร่ชนิดต่างๆสูงขึ้น (๗๒.๖ เปอร์เซ็นต์) สินค้าเกษตร (๓๔.๕ เปอร์เซ็นต์) และสินค้าที่อุตสาหกรรม (๘.๓ เปอร์เซ็นต์) ในบรรดาคู่ค้าหลักการส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้นไปยังจีน (๔๖.๑ เปอร์เซ็นต์) สหภาพยุโรป (๒๒.๑ เปอร์เซ็นต์) และสหรัฐอเมริกา (๑๘.๐ เปอร์เซ็นต์) ในขณะเดียวกันมีการนำเข้ามูลค่า ๒๓.๐๒ พันล้านเหรียญสหรัฐเพิ่มขึ้น ๕๑.๗% โดยนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมเพิ่ม (๕๒.๕ เปอร์เซ็นต์) แร่ชนิดต่างๆ (๒๘.๓ เปอร์เซ็นต์) และสินค้าเกษตร (๙.๗ เปอร์เซ็นต์) ในบรรดาประเทศคู่ค้าหลักการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากจีน (๕๔.๔ เปอร์เซ็นต์) สหภาพยุโรป (๑๑.๗ เปอร์เซ็นต์) และสหรัฐอเมริกา (๒๑.๙ เปอร์เซ็นต์) โดยในไตรมาสแรกของปี ๒๕๖๔ เกินดุลการค้าลดลงเหลือ ๑.๖ พันล้านเหรียญสหรัฐจาก ๔.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐในปี ๒๕๖๓

๑.๔ สำนักข่าวรอยเตอร์รายงานเมื่อกลางเดือนเมษายน ว่า สมาคมเนื้อสัตว์บราซิลได้เสนอให้รัฐบาลบราซิลยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าอาหารสัตว์ อาทิ ข้าวโพด และถั่วเหลืองจากนอกกลุ่ม Mercosur ของอเมริกาใต้เนื่องจาก ปริมาณการผลิตข้าวโพดและถั่วเหลืองภายในประเทศอาจไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ จากการที่มีความต้องการส่งออกข้าวโพด และถั่วเหลือง รวมทั้งเนื้อสัตว์ต่างๆที่มีเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวโพด และถั่วเหลืองซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการเลี้ยงสัตว์มีราคาสูงขึ้น

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเซาเปาโล ขอเรียนว่า สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจบราซิลส่งผลให้ราคาสินค้าภายในประเทศมีราคาสูงขึ้น ประกอบกับการส่งออกสินค้าภาคการเกษตรของบราซิลได้รับผลดีจากความต้องการอาหารของประเทศต่างๆที่เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะจากจีน ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคอย่างมากโดยเฉพาะข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักของชาวบราซิลมีราคาสูงขึ้นมาก ทั้งนี้ ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี ๒๕๖๓ บราซิลได้ยกเว้นภาษีนำเข้าข้าวจากนอกเขต Mercosur จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ แสตัน เพื่อบรรเทาปัญหาราคาข้าวภายในประเทศมีราคาสูง ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในบราซิลในปี ๒๕๖๔ ยังคงทวีความรุนแรง ประกอบกับสภาพภูมิอากาศของบราซิลที่มีฝนตกน้อยกว่าปกติอาจทำให้ปริมาณผลผลิตข้าวของบราซิลในปีนี้อาจไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ จึงคาดว่า มีความเป็นไปได้ที่บราซิลอาจต้องนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเซาเปาโล

๒๘ เมษายน ๒๕๖๔